

**UCHWAŁA NR XLIX/217/2018
RADY MIEJSKIEJ W MAŁOMICACH**

z dnia 23 marca 2018 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2017

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2017 poz. 1875, poz. 2232 z 2018r. poz. 130) oraz art. 179 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2017 poz. 697 zm. poz. 1292, poz. 60, poz. 2217 oraz z 2018 r. poz. 107) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2017 oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań w roku 2017 na terenie Gminy Małomice, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrz Małomic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Józef Chuchra

Sprawozdanie **Realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2017**

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2016 r., poz.575 z późn. zm.), który zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

I. Określenie zadań własnych gminy

Katalog zadań zawarty w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie. Do zadań gminy zgodnie z ustawą należy:

- opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych poprzez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
 - współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
 - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
 - sporządzanie sprawozdań z zakresu wspierania rodziny;
 - realizacja zadań wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny.

II. Gminny Program Wspierania Rodziny

Pierwszy Program na terenie Gminy Małomice przyjęto do realizacji uchwałą Rady Miejskiej w Małomicach z dnia 12 września 2014 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Małomice na lata 2014 — 2016. Następnie Rada Miejska Małomicach w dniu 20 stycznia 2017 r. Uchwałą nr XXXIII/ 144/2017r przyjęła Program Wspierania Rodziny w Gminie Małomice na lata 2017 — 2019, który obecnie obowiązuje.

Głównym celem programu jest stworzenie prawidłowych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodzinnym oraz wsparcie rodzin, które przeżywają trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W programie realizowane są cele szczegółowe tj.:

1. tworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin,
2. wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie zasobów tkwiących w rodzinach.

Finansowanie gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Małomice na lata 2017-2019 odbywa się w ramach środków budżetu Gminy Małomice, dotacji oraz z MRPiPS.

III. Wzmocnienie funkcji i roli rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych

Wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach podejmował działania, których celem było zapewnienie i wsparcia pomocy, szczególnie poprzez:

- analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, -wzmocnienie roli funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo wychowawczych rodziny,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, -pomoc w integracji rodziny,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, -dążenie do reintegracji rodziny.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakierowana jest na profilaktykę tak, aby dziecko zostało utrzymane w ich środowisku naturalnym. Gminna poprzez zatrudnienie asystentów rodziny prowadzi takie działania wprowadzając różnorodne formy pomocy środowiskowej dla rodzin dysfunkcyjnych. Zarządzeniem nr OA.0012.27.2015 z dnia 10 sierpnia 2015r. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Małomicach powołał zespół ds. asysty rodzinnej. Zadaniem Zespołu jest analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny. Dodatkowym zadaniem Zespołu wynikającym z niniejszego Zarządzenia jest wspieranie rodziny w przezwyciężeniu trudności życiowych poprzez ustalenie planu pomocy dla rodziny. W 2017r. odbyło się 2 posiedzenia zespołu. W skład zespołu wchodził przedstawiciele OPS, wchowawcy, pedagodzy ze szkół oraz kuratorzy sądowi. W czasie posiedzenia zespołu omówiono sytuację rodziny, która pozostaje pod opieką asystenta rodziny, ustalono odpowiedni program naprawczy w zakresie wspierania w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

IV. Asystent rodziny

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r., poz.575 z późn. zm) od 2013 roku w Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach zatrudnia asystenta rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach zatrudniał w 2017 r. dwóch asystentów rodziny na umowę o pracę w ramach zadaniowego czasu pracy na pełen etat do 31 grudnia 2017r. Asystent rodziny jest profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny i polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

Asystenci rodziny zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej w Małomicach realizowali zadania:

- pomoc w poprawie sytuacji bytowej oraz w uzyskaniu samodzielności materialnej ;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; - udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej; - udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych(zapisy do psychologa);
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;

współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin;

- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Ponadto w ramach swoich obowiązków każdy asystent rodziny jest zobowiązany zgodnie z ustawą o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. W przypadku podejmowania działań na rzecz rodziny, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej asystent zobowiązany jest do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej z uwagi na konieczność skoordynowania działań z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej.

Zadania asystenta rodziny realizowane są zgodnie z przepisami ustawowymi i polegają przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje wiele sprzężonych problemów, do których należą m.in.:

niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne, a których występowanie powoduje trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego z rejonu osoby objętej wsparciem asystenta.

Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Małomicach na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny.

W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba rodzin objętych asystą rodzinną uległa zmniejszeniu.

Wspieranie rodziny, w ramach asystenta rodziny jest procesem długotrwałym, dającym bardzo trudno osiągalne i wymierne efekty działania, powodującym doprowadzenie rodziny do istotnych zmian postępowania członków rodziny i ich sytuacji życiowej, niwelowania destruktywnych zachowań członków rodziny, samodzielności w realizowaniu spraw rodzinnych, podniesieniu jakości życia członków rodziny.

Działania asystentów rodziny ukierunkowane były przede wszystkim na utrzymaniu dzieci w ich naturalnym środowisku. Asystenci rodziny obejmowali wsparciem łącznie 65 dzieci w rodzinach objętych pomocą w formie asystenta.

W ramach swoich obowiązków asystenci rodziny w razie potrzeby brali udział w zespołach do spraw oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Są to zespoły powoływane przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, które monitorują i analizują sytuację rodzin pod kątem możliwości powrotu dzieci do naturalnego środowiska. Asystenci realizując plan pomocy rodzinie współpracowali przede wszystkim z przedstawicielami:

- 1) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Żaganiu
- 2) placówek oświatowych,
- 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Małomicach,
- 4) służbą medyczną (np. lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe)
- 7) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu
- 8) Komendy Powiatowej Policji w Żaganiu — Komisariat w Szprotawie,
- 9) placówek opiekuńczo — wychowawczych,
- 10) sądu, prokuratury.

Asystent rodziny pracuje z rodzinami wieloprogowymi. Wymaga to od niego szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach.

Model pracy z rodziną objętą asystą rodzinną zakłada współpracę pracowników socjalnych i asystenta rodziny na każdym etapie pracy z rodziną. Współpraca pracowników socjalnych z asystentem rodziny ma charakter ciągły począwszy od fazy planowania, konstruowania długoterminowych celów (w oparciu o narzędzie jakim jest plan pracy z rodziną i kontrakt socjalny), również poprzez pozostałe fazy: realizacji planu (radzenie sobie z napotkanymi przeszkodami, podejmowanie interwencji, dokonywanie koniecznych zmian w ustalaniu celów głównych i szczegółowych zawartych w kontraktach socjalnych i planach pracy współpraca z partnerami w obszarze wspierania rodziny), a także w fazie monitorowania rodziny. Pracownicy socjalni w początkowym etapie współpracy służą asystentowi, zarówno posiadaną wiedzą teoretyczną, jak i swoim doświadczeniem w pracy z konkretną rodziną. Natomiast w etapach późniejszych współpraca polega na wymianie posiadanych informacji — często znacznie szerszych ze strony asystenta z uwagi na dużą częstotliwość kontaktów oraz zdobyte przez członków rodziny zaufanie. Jednak to pracownicy socjalni podejmują ostateczne decyzje w ważnych kwestiach dotyczących rodziny i wyznaczają wspólne kierunki działań dla siebie i asystenta rodziny w zakresie realizacji działań, mających na celu wsparcie potrzebujących rodzin.

Współpraca pomiędzy pracownikami oparta jest na partnerstwie rozwoju kompetencji, współpracę merytoryczną, rozwój osobisty i rozwój samoświadomości. Pracownicy socjalni włączają asystenta rodziny w spotkania o charakterze interdyscyplinarnym celem nawiązania jak największej sieci kontaktów, która następnie stanowić będzie jego kapitał kompetencyjny. Współpraca tych pracowników ma na celu wzajemne uzupełnianie się w zakresie posiadanych zasobów i podejmowanie jednolitego kierunku działań wobec adresatów pracy socjalnej. Asystent rodziny i pracownicy socjalni uzupełniają się w podejmowanych działaniach i wymieniają nie tylko wiedzę na temat danej rodziny ale również swoim doświadczeniem, a wszystko po to aby osiągnąć jak najbardziej zadawalające wyniki w podejmowanych działaniach i tym samym jak najlepiej pomóc rodzinom słabszym społecznie.

W 2017 roku, Gmina Małomice uczestniczyła w realizacji „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017”, którego celem było wspomaganie i wspieranie jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego w budowaniu systemu wspierania rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny. Na realizację tego programu pozyskano kwotę 50 400,00 zł, co pozwoliło częściowo pokryć koszty zatrudnienia 2 asystentów rodziny.

V. Finansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej lub innej placówce

Zgodnie z art. 191 ust.8 i 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2016 r., poz.575 z późn. zm.), w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, gmina właściwa ze względu zamieszkania dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim i następnych 50%.

W 2017 roku przy udziale gminy na realizację powyższego zadania OPS wydatkował:

42 214,99zł.

Koszty gminy przedstawiają Tabele nr 1 i nr 2.

Tabela nr I

Koszt współfinansowania pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo — wychowawczych:

Forma pieczy zastępczej	Liczba dzieci, za które OPS ponosi odpłatność kosztów pobytu w pieczy zastępczej	Liczba rodzin, z których pochodzą dzieci w pieczy zastępczej	Kwota
-------------------------	--	--	-------

1	2	3	4
Institutionalna	2	2	20 856,94zł

Tabela nr 2

Koszt współfinansowania pobytu dzieci w rodzinach zastępczych:

Forma pieczy zastępczej	Liczba dzieci, za które OPS ponosi odpłatność kosztów pobytu w pieczy zastępczej	Liczba rodzin, z których pochodzą dzieci w pieczy zastępczej	Kwota
1	2	3	4
Rodzina zastępcza spokrewniona	2	2	6 096,65zł
Rodzina zastępcza zawodowa	1	1	15 261,40zł
Razem	3	3	21 358,05zł

VI. Potrzeby związane z realizacją zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny w roku 2018

1. Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny — możliwość otrzymania dotacji celowej z budżetu państwa.
2. Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny.
3. Podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
4. Zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
5. Rozwój poradnictwa psychologicznego i prawnego.
6. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY
Józef Chuchra

Uzasadnienie

Zgodnie art. 179 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 poz. 575 t.j. z dnia 2016.04.26) Burmistrz składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Mając na względzie realizację obowiązków ustawowych podjęcie stosowanej uchwały jest zasadne.

